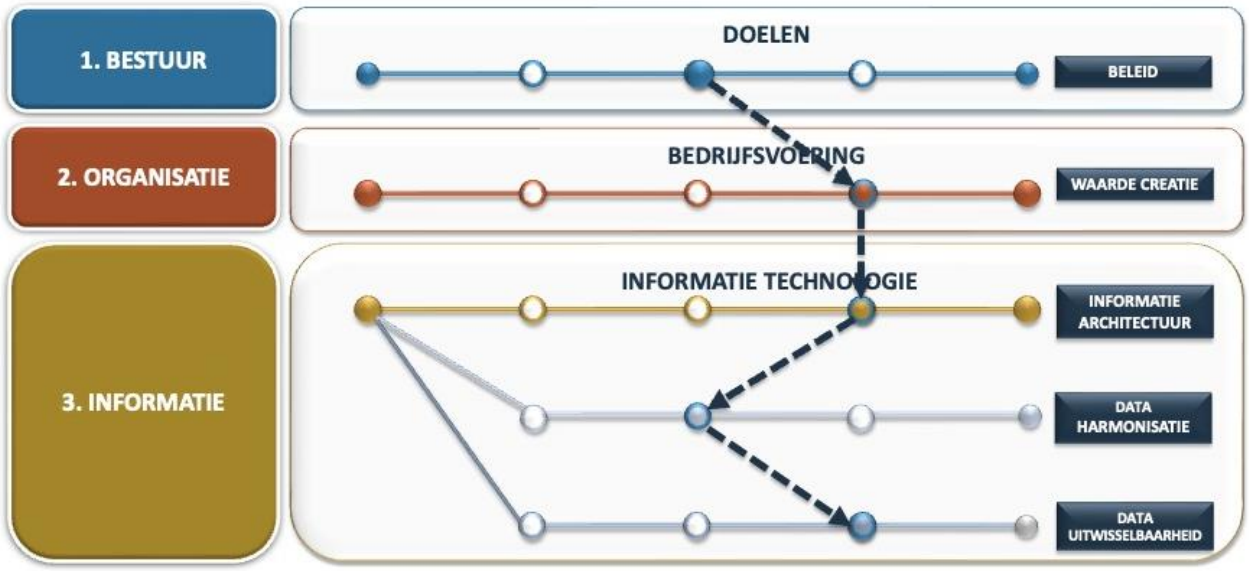
Datastrategie programma DOOR

Strategie voor programmateam en stuurgroep

Opgesteld door: Willem Sosef, Robert Borkes

Ingediend door Programmateam DOOR

Versie	Datum	Naam	Opmerking
0.1	11-11-2024	W. Sosef	Initiele versie (concept)
0.2	26-11-2024	W. Sosef	Opmerkingen Dolf verwerkt
0.3	07-01-2025	W. Sosef	Opmerkingen Jochem verwerkt
0.4	09-01-2025	W. Sosef	Opmerkingen Jan Pieter Eelants en AGr verwerkt.
0.5	08-03-2025	W. Sosef	Opmerkingen Eric de Vries verwerkt
0.6	29-04-2025	W. Sosef	Opmerkingen Jan Bruijn verwerkt

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Datastrategie voor DOOR 6

2.1 Werksporen in verhouding tot datastrategie 6

2.2 Toetsing en prioritering van activiteiten 7

2.3 Meten en bijsturen van de datastrategie 7

2.4 Toepassing van de datastrategie in de praktijk 8

1 Inleiding

Het programma DOOR, gestart in 2024 door het samengaan van CORE en BORius, heeft een gezamenlijk programmamanagement dat de doelen en ambities van verschillende partijen integreert. Er worden diverse sturingslijnen en bijbehorende financieringsmethodieken gehanteerd, wat met zich meebrengt dat uiteenlopende belangen en prioriteiten soms anders afgewogen worden.

Het bepalen van prioriteiten en de tijdigheid van programma-activiteiten binnen het programma DOOR (Dataharmonisatie Objectinformatie Openbare Ruimte) is vaak uitdagend. DOOR kent verschillende opdrachtgevers, zoals subsidieverstrekkers, gemeenten en provincies , elk met hun eigen belangen en prioriteiten. Deze diversiteit aan belangen maakt het noodzakelijk om een gestructureerde aanpak te hanteren.

Deze notitie presenteert een datastrategie voor het programmateam van DOOR. De strategie biedt een gestructureerde methode om ingediende programma-activiteiten te toetsen op haalbaarheid en prioriteit.

De resultaten van de datastrategie-controle worden gebruikt in de risicoparagraaf van de gecontroleerde projectvoorstellen zodat deze kunnen worden gemanaged. De stuurgroep kan hierop afgewogen besluiten nemen.

2. Wat is Datastrategie?

De datastrategie is een hulpmiddel om de doelstelling van het programma te bereiken door een afweging en prioritering van programma-activiteiten te maken. Het programmadoel staat hierin centraal.

Doel van het programma:

> *"In 2030 beschikken Assetmanagers en hun (keten)partners in de openbare ruimte en infrastructuur over een samenhangend stelsel objectstandaarden in de leefomgeving om de data over hun beheerde assets efficiënt op orde te houden en uit te wisselen".*

Met deze doelstelling worden asset-beherende organisaties ondersteund door het bieden van op elkaar afgestemde informatiemodellen, waarmee zij een voorspelbare en beheersbare buitenruimte kunnen creëren. Met de afgestemde informatiemodellen kunnen de organisaties het informatieverlies voorkomen in de keten van 'ontwerp – aanleg – (geo)inmeten – beheer'.

Definitie Datastrategie:

> *"Een datastrategie is een methodiek die bestaat uit bestuurskundige, bedrijfskundige en informatiekundige componenten, zorgvuldig op elkaar afgestemd om het gewenste resultaat te bereiken."*

Het gewenste resultaat is in ons geval het bereiken van het programmadoel.

<u>Bestuurskundige Component</u>
De bestuurskundige component richt zich op de visie en de strategie van het programma inclusief de aansluiting van het programma op de visie(s) van de financiers (opdrachtgevers). De resultaten van de programma-activiteiten dienen een waardevolle bijdrage te leveren aan verbeteringen bij het beheer van de openbare ruimte. Belangen worden afgewogen tussen de visie en doelstellingen van de financiers.

<u>Beleids- en organisatiekundige Component</u>
Deze component richt zich op de strategische en organisatorische waarde van dataharmonisatie. Hier wordt gewogen of de resultaten een gunstige invloed hebben op (voorgenomen) beleidsthema's, processen, besluitvorming, waarde creatie en efficiënter beheer. Daarnaast wordt gekeken naar het betrekken van partijen betrokken bij deze dataharmonisatie.

<u>Informatiekundige Component</u>
De informatiekundige component richt zich op de technologie, harmonisatie en architectuur van de datamodellen. Dit omvat samenwerking tussen verschillende datamodellen, ondersteuning van data-kwaliteit en -veiligheid.

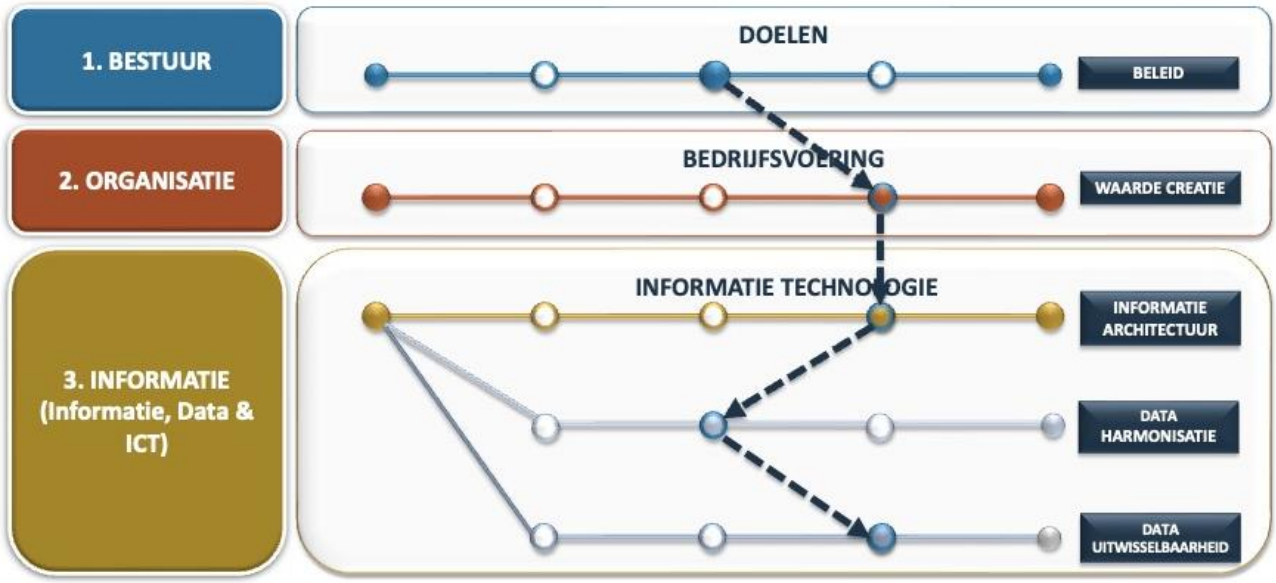

Fig 1. Componenten in een datastrategie

2 Datastrategie voor DOOR

2.1 Werksporen in verhouding tot datastrategie

Werksporen van het Programma
Het programma DOOR is opgebouwd uit drie werksporen, die elk een cruciale rol spelen in het bereiken van het programmadoel:

1. **Werkspoor Adoptie en Beheer:** Dit werkspoor richt zich op het landelijke gebruik (adoptie) van de standaarden en werkwijzen voor informatie-uitwisseling in de keten;
2. **Werkspoor 'Logische informatiestructuur'**: dit werkspoor richt zich op beter samenhangende informatiemodellen voor alle beheerder assets in de openbare ruimte en infrastructuur;
3. **Werkspoor 'Data-delen':** dit werkspoor richt zich op een meer gestandaardiseerde manier van data delen in de keten.

De rol van de datastrategie in de werksporen
De datastrategie vormt de basis voor het realiseren van de werksporen en helpt bij het maken van de juiste keuzes binnen het programma DOOR. Dit gebeurt door alle activiteiten binnen de werksporen systematisch te toetsen aan vijf lagen:
1. **Bestuur** – Beleidsvorming en strategische richtlijnen.
2. **Organisatie** – Verantwoordelijkheden en samenwerking.
3. **Informatie** – Structuur en toegankelijkheid van informatie en informatiemodellen.
4. **Data** – Kwaliteit, consistentie en betrouwbaarheid van gegevens.
5. **ICT** – Technische ondersteuning en implementatie.

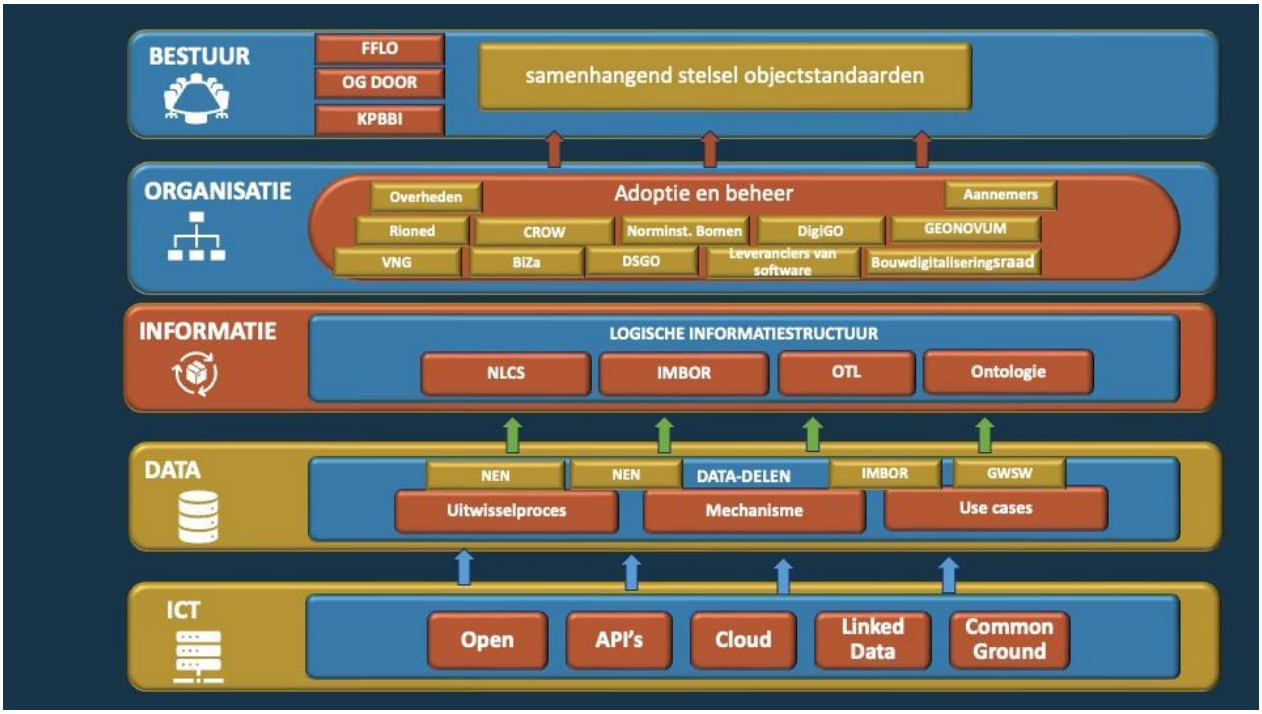

Fig 2. Integratie vijf-lagen-datastrategie met werksporen DOOR

Door deze vijf lagen te hanteren, waarborgt de datastrategie dat alle bestuurskundige, organisatiekundige en informatiekundige aspecten worden meegenomen. Dit draagt bij aan een samenhangende en effectieve uitvoering van de werksporen.

2.2 Toetsing en prioritering van activiteiten

Alle activiteiten die binnen de werksporen worden voorgesteld, worden door het programmateam getoetst en geprioriteerd aan de hand van de datastrategie.
Dit helpt om:
• De samenhang en haalbaarheid van initiatieven te beoordelen.
• De effectiviteit van programma-activiteiten te vergroten.
• Eventuele knelpunten vroegtijdig te signaleren en aan te pakken.

Hieronder wordt per werkspoor weergegeven hoe de toetsing langs de vijf lagen plaatsvindt.

Werkspoor Adoptie en Beheer
• Bestuur: Beleid en richtlijnen voor adoptie van standaarden aanwezig?.
• Organisatie: Verantwoordelijkheden voor beheer en ondersteuning vastgelegd?.
• Informatie: Documentatie, training en communicatie beschikbaar?.
• Data: Monitoring van adoptiepercentages en gebruiksstatistieken mogelijk?.
• ICT: Technische ondersteuning voor implementatie en integratie.

Werkspoor Logische Informatiestructuur
• Bestuur: Richtlijnen en afspraken voor en tussen informatiemodellen aanwezig?.
• Organisatie: Samenwerking tussen organisaties voor modelontwikkeling. Vormgegeven?
• Informatie: Borging kwaliteit ontwikkeling en beheer van consistente informatiemodellen?
• Data: Validatie en waarborgen van datakwaliteit en consistentie mogelijk?.
• ICT: Ondersteuning door tools voor modellering en validatie.

Werkspoor Data-delen (use case experimenten)
• Bestuur: Beleid voor veilige en efficiënte data-uitwisseling.
• Organisatie: Processen en afspraken voor samenwerking in data-uitwisseling.
• Informatie: Standaarden en protocollen voor gegevensuitwisseling.
• Data: Kwaliteit en integriteit van gedeelde gegevens.
• ICT: Implementatie van toepassingen voor data-uitwisseling.

2.3 Meten en bijsturen van de datastrategie

Door per werkspoor van het programma meetbare KPI's te definiëren, kan desgewenst de voortgang en impact van het programma, met de datastrategie als kwaliteitstoets, continu worden gemonitord en bijgestuurd. Dit stelt de programma-organisatie in staat om de effectiviteit van de gekozen strategie te evalueren en waar nodig aan te passen.

Met deze integratie wordt inzichtelijk hoe de datastrategie helpt om werksporen te toetsen, prioriteren en versterken, waardoor de doelen van het programma DOOR optimaal worden ondersteund.

2.4 Toepassing van de datastrategie in de praktijk

De werking van de datastrategie wordt het best geïllustreerd aan de hand van een concreet en actueel voorbeeld van een programmaonderdeel (project of activiteit) dat nog niet is gestart. Door de juiste vragen vanuit de datastrategie te stellen, kunnen we bepalen of dit programmaonderdeel direct van start kan gaan en, zo ja, hoe het moet worden geprioriteerd ten opzichte van andere initiatieven.

In dit voorbeeld richten we ons op de volgende vraag: **Welke van de twee projecten – 'Aansluiting NLCS op IMBOR' of 'Aansluiting Aquo op IMBOR' – verdient de hoogste prioriteit?** Moeten we eerst met één project starten, of kunnen en/of moeten beide projecten gelijktijdig worden uitgevoerd?

Door elk van de vijf lagen van de datastrategie systematisch te doorlopen, verkrijgen we een onderbouwde besluitvorming over de prioriteit en de start van bovenstaande projecten en van alle andere programma-activiteiten.

Toetsing aan de vijf lagen

1. Bestuur

• Hebben NLCS en Aquo voldoende bestuurlijke en financiële onderbouwing?
• Welke prioriteiten stellen de betrokken partijen, zoals FFL, provincies, waterschappen en gemeenten?
• Is het probleem dat de aansluiting moet oplossen helder gedefinieerd?
• Bestaat er een gezamenlijke informatiebehoefte vanuit bestuurlijke opdrachten?
• Zijn er bestuurlijke besluiten of stuurgroepdocumenten die de prioriteit onderbouwen?
• Hebben de beheerders van IMBOR, NLCS en Aquo een gezamenlijke visie en prioriteit voor de aansluiting?
• Is er voldoende budget beschikbaar om met de aansluiting te starten?
• Zijn er KPI's geformuleerd om de voortgang en het resultaat te meten?

2. Organisatie

• Zijn de juiste organisaties, personen en competenties beschikbaar om het project op te starten?
• Is de aansluiting van de modellen in lijn met de Referentie Architectuur (EA) of is dat te maken?
• Zijn de structuren, processen en systemen van de betrokken organisaties voorbereid op een aansluiting (verandering werkwijze) aan een andere standaard?
• Kunnen de organisaties effectief samenwerken binnen de bestaande structuren en cultuur?
• Zijn de rollen en verantwoordelijkheden voldoende gedefinieerd om de uitvoering te faciliteren?

3. Informatie

• Is duidelijk welke informatie-elementen binnen de modellen op elkaar moeten worden afgestemd?
•
• Moeten de modellen verder worden gestandaardiseerd of geharmoniseerd voordat ze geïntegreerd kunnen worden?

• Is afstemming nodig met externe partijen, zoals Kadaster (WIBON) of Geonovum (BGT)?
• Kan de aansluiting na realisatie duurzaam worden beheerd?
• Is de informatiearchitectuur tussen de modellen bekend of moet deze nog worden vastgesteld?
• Moeten er afspraken worden gemaakt over beveiliging en toegang tot de data?

4. Data
• Is de toekomstige data-governance vastgesteld?
• Wie is verantwoordelijk voor wijzigingen en beheer van de data na aansluiting?
• Moeten bestaande governanceprocessen worden aangepast of aangevuld?
• Hoe zorgen we ervoor dat de kwaliteit van de modellen behouden blijft na integratie?
• Zijn er afspraken over datamanagement en monitoring na aansluiting?

5. Technologie
• Zijn er afspraken gemaakt over het gebruik van Linked Data binnen de modellen?
• Is het wenselijk en mogelijk om de datamodellen te ‘verlinken’?
• Zijn er concrete afspraken over het testen van de aansluiting in een testomgeving?
• Wie is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze testomgeving?

Conclusie
Door de projecten systematisch te toetsen aan deze vijf lagen, krijgen we inzicht in de haalbaarheid, samenhang en prioriteit van beide initiatieven. Dit stelt ons in staat een weloverwogen besluit te nemen over welke aansluiting als eerste moet worden gerealiseerd, of dat beide projecten parallel kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast biedt de toetsing een basis om eventuele knelpunten vroegtijdig te signaleren en gerichte oplossingsrichtingen te formuleren.

Met deze aanpak wordt de datastrategie niet alleen een instrument voor richting en prioritering, maar ook een middel om de effectiviteit en impact van het programma DOOR te vergroten.